

Zakoni, uredbe in sklepi

KAJ JE NOVEGA V URADNEM LISTU IN POROČEVALCU DRŽAVNEGA ZBORA?

FRANCE KOKALJ

SPREJETO

(od 11. januarja do 13. februarja 2004)

Novela Zakona o javnih naročilih

(UL RS št. 2/04)

Novela Zakona o javnih naročilih (UL RS št. 39/2000) prinaša doslednejšo uskladitev dosedanjega sistema javnega naročanja s pravno ureditvijo javnih naročil EU, odpravlja nekatere nepotrebne administrativne ovire, zagotavlja podlage za racionalizacijo izvajanja postopkov oddaje javnih naročil, uvaja sistem elektronskega poslovanja pri izvajanju postopkov oddaje javnih naročil in omogoča centralizacijo izvajanja postopkov oddaje javnih naročil. Novela torej prinaša številne spremembe in novosti, objavljena je bila 15. januarja, v veljavo pa je novelirani zakon o javnih naročilih stopil že 30. januarja. Prav ta nerazumljivo kratek *vacatio legis* novele bo v praksi tako naročnikom kot ponudnikom povzročal veliko problemov. Gre za to, da je praktično novelirana večina členov oziroma povedano z drugimi besedami, imamo nov zakon o javnih naročilih. Na tem mestu izpostavljamo samo nekatere pomembnejše novosti:

- naročnik lahko odda javno naročilo tudi v primeru, če prejme samo eno pravilno, primerno in sprejemljivo ponudbo (prej vsaj dve),
- vse objave javnih naročil (razen za naročila male vrednosti) mora naročnik objaviti na Informacijskem portalu Urada za javna naročila (ki s prvim aprilom prehaja v MF),
- elektronska ponudba je vsaka ponudbena dokumentacija ali del ponudbene dokumentacije, ki je opredeljena v razpisnih pogojih in je shranjena oz. posredovana naročniku v elektronski obliki ter ustreza načelom varnega elektronskega poslovanja po zakonu; oblika zapisa in način posredovanja dokumentacije v elektronski obliki mora v razpisni dokumentaciji opredeliti naročnik,
- elektronska dražba je vrsta dražbe, ki jo lahko izvede naročnik v postopku oddaje javnega naročila, v eni ali več ponovitvah in poteka v elektronski

- obliki; z izvedbo dražbe se dosežejo spremembe ponudbe: nova nižja cena ali izboljšanje ponudbe v okviru drugih, vnaprej določenih meril,
- GZS in Obrtna zbornica bosta lahko vzpostavili sezname usposobljenih dobaviteljev blaga in izvajalcev storitev ter gradenj (doslej samo za gradnje).
  - centralni organ naročanja je naročnik, ki ga pooblastijo drugi naročniki za naročanje blaga, gradenj ali storitev za potrebe drugih naročnikov.

Zakon o zavarovanju in financiranju mednarodnih gospodarskih poslov

(UL RS št. 2/04)

ZZakon ureja temelje novega in sodobnega sistema zavarovanja in financiranja mednarodnih gospodarskih poslov v Republiki Sloveniji v skladu s sprejetimi mednarodnimi pravili in ob upoštevanju Strategije gospodarskega razvoja Slovenije. Temeljni cilj novega zakona je zagotovitev ustrezne sistemske regulative ter spodbud za ponudbo finančnih instrumentov zavarovanja in financiranja, ki bi pozitivno vplivali na mednarodno poslovanje slovenskega gospodarstva. Prenovljeni sistem zavarovanja in financiranja mednarodnih gospodarskih poslov zasleduje tudi cilje večjega izvoza finančnih in svetovalnih storitev, razvoj slovenskega bančnega in zavarovalniškega sektorja, zniževanja stroškov finančnega posredništva, spodbujanja konkurence, zagotavljanja potrebne sinergije in konkurenčnih pogojev za nastopanje slovenskega gospodarstva na tujih trgih ter druge cilje ekonomske politike.

Zakon o delovnih in socialnih sodiščih

(UL RS št. 2/04)

Novi zakon o delovnih in socialnih sodiščih je bilo treba sprejeti zaradi uskladitve z novim zakonom o delovnih razmerij, zakonom o javnih uslužbencih in spremenjenimi predpisi s področja socialne varnosti. Z novim zakonom se nadalje usklajujejo pravila postopka v delovnih in socialnih sporih s spremembami in dopolnitvami zakona o pravnem postopku, ki se podrejeno uporablja tudi v postopkih pred delovnimi in socialnimi sodišči.

Temeljni cilj novega zakona je predvsem v

tem, da se zagotovi hitrejše in učinkovitejše sodno varstvo v delovnih in socialnih sporih in odpravljajo pomanjkljivosti, ki so se pokazale v praksi. Hitrejše reševanje delovnih sporov naj bi zagotavljale predvsem naslednje novosti: odločujoča vloga glavne obravnave, ki bo zahtevala kvalitetno pripravo zlasti delodajalske strani, saj delavec kot šibkejša stranka uživa določeno pravno varstvo tudi s preiskovalnim načelom (izvajanje dokazov po uradni dolžnosti), dobre rezultate nedvomno lahko zagotovi možnost izvedbe poravnalnega naroka s strani predsednika senata, strožje sankcioniranje izostanka strank z naroka, uvedba instituta vzorčnega postopka, popolna pritožbena obravnava, zaradi katere se bodo izpodbijane sodbe le izjemoma vračale v novo sojenje, sistem mešane revizije pa bo zagotavljal enotno sodno prakso, ki je zlasti zaradi nove delovnopravne zakonodaje nujno potrebna. Novi Zakon o delovnih in socialnih sodiščih bo stopil v veljavo 1. januarja 2005.

Zakon o preprečevanju korupcije

(UL RS št. 2/04)

Temeljni cilj zakona je razviden iz samega naslova zakona. Korupcija je po zakonu o preprečevanju korupcije vsaka kršitev dolžnega ravnanja uradnih oziroma odgovornih oseb v javnem ali zasebnem sektorju, kot tudi ravnanje oseb, ki so pobudniki kršitev ali oseb, ki se s kršitvijo lahko okoristijo, zaradi neposredno ali posredno obljubljenega, ponujene ali dane oziroma zahtevane, sprejete ali pričakovane koristi zase ali za drugega. Družinski člani funkcionarja, ki so relevantni za ravnanje po tem zakonu, so njegov zakonec ali oseba, s katero živi funkcionar v zunajzакonski skupnosti, ter funkcionarjevi otroci, starši ter druge osebe, ki živijo s funkcionarjem v skupnem gospodinjstvu. Iz navedenega izhaja, da so torej v zvezi s korupcijo relevantni le tisti naštetih družinski člani, ki s funkcionarjem živijo v skupnem gospodinjstvu. Zakon v posebnem poglavju določa omejitve glede opravljanja pridobitne dejavnosti, sprejemanja daril in poslovanja. Tako na primer poklicni funkcionar ne sme opravljati

dejavnosti upravljanja, nadzora ali zastopanja v gospodarskih družbah, podjetjih, gospodarskih interesnih združenjih, zbornicah, ki izvajajo javna pooblastila, zavodih, zadrugah, skladih ali agencijah. Ne glede na to prepoved pa je poklicni funkcionar kot predstavnik organa lahko član sveta javne zavoda ali agencije oz. član nadzornega sveta javnega podjetja, javnega sklada ali gospodarske družbe, v kateri je država ali lokalna skupnost imetnik poslovnega deleža, delnic oziroma drugih pravic, na podlagi katerih je udeležena pri upravljanju oziroma kapitalu.

Sklep o ustanovitvi javne agencije za tehnološki razvoj

(UL RS št. 12/04)

Na podlagi zakona o raziskovalni in razvojni dejavnosti (UL RS št. 96/02) je vlada sprejela sklep o ustanovitvi javne agencije za tehnološki razvoj (skrajšano ime TIA - Tehnološka agencija Slovenije). Agencija bo opravljala strokovne, razvojne in izvršilne naloge na področju pospeševanja tehnološkega razvoja in inovativnosti v skladu s sprejetim nacionalnim raziskovalnim in razvojnim programom ter drugimi nacionalnimi programi na področju podjetništva in konkurenčnosti. Organi agencije so upravni odbor, direktor in strokovni svet agencije. V sedemčlanskem upravnem odboru bodo tudi trije predstavniki gospodarstva.

V PRIPRAVI

(od 11. januarja do 13. februarja 2004)

Predlog Zakona o podpornem okolju za podjetništvo

(POROČEVALEC DRŽAVNEGA ZBORA RS ŠT. 12/04)

Na 34. redni seji 23. februarja 2004 je Državni zbor na prvi obravnavi obravnaval predlog Zakona o podpornem okolju za podjetništvo. Temeljni cilj novega zakona, ki bo nadomestil dosedanji Zakon o razvoju malega gospodarstva, je vzpostavitev podjetniškega okolja, ki naj bi aktiviral vse vire za razvoj podjetništva in podjetniške inovativnosti v Sloveniji. Predlog zakona tako v prvi vrsti zagotavlja podlage za vzpostavitev mreže storitev za podporo podjetnikom v celotnem slovenskem prostoru, nadalje podlage za krepitev vloge in razvoj novih instrumentov finančnega sklada, za vzpostavljanje pogojev in infra-

strukture za učinkovito koriščenje strukturnih skladov, določa programske osnove za program ukrepov za vzpodbujanje podjetništva ter druge institucionalne pogoje za razvoj podjetništva. Sredstva za izvajanje programa se bodo zagotavljala iz državnega proračuna ter drugih domačih in mednarodnih virov. Ukrepe države za izboljšanje dostopa do virov financiranja razvojnih naložb za mikro, mala in srednje velika podjetja bo v skladu s programom izvajal Slovenski podjetniški sklad (sedaj Javni sklad RS za razvoj malega gospodarstva). Prvi program ukrepov naj bi vlada sprejela že do septembra 2004.

V skladu s priporočilom Evropske komisije predlog zakona opredeljuje mikro, mala in srednje velika podjetja. Z definicijo mikro podjetja (ki naj bi jo podrobneje uredili matični zakoni) se želi v prvi vrsti odpraviti nekatere administrativne ovire in s tem posledično zagotoviti manjše stroške poslovanja mikro podjetij. Poleg teh novosti predlog zakona določa pojem subjekta inovativnega okolja, ki je prav tako novost v našem pravnem sistemu.

Mikro podjetje je podjetje, v katerem je zaposlenih manj kot 10 ljudi in njegov letni prihodek ne presega 470 milijonov tolarjev. Malo podjetje je podjetje, v katerem je zaposlenih manj kot 50 ljudi in njegov letni prihodek ne presega 2,3 milijarde tolarjev. Srednje veliko je podjetje, v katerem je zaposlenih manj kot 250 ljudi in njegov letni prihodek ne presega 11,5 milijarde tolarjev. Definicijo mikro podjetja bi bilo vsekakor potrebno uskladiti z novim zakonom o delovnih razmerjih, ki kot manjšega delodajalca definira delodajalca, ki zaposluje 10 ali manj delavcev.

Predlog zakona o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov

(POROČEVALEC DRŽAVNEGA ZBORA RS 110/03)

Socialni partnerji smo s socialnim sporazumom za obdobje 2003-2005 zaposlovanje invalidov opredelili kot enega pomembnejših ciljev sporazuma. Na podlagi socialnega sporazuma naj bi politika zaposlovanja invalidov temeljila na kvotnem sistemu s sočasnimi zagotavljanjem strokovne, tehnične in materialne podpore invalidom in delodajalcem. Predlog zakona o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov zagotavlja ustrezne formalne podlage za učinkovito uresničevanje ciljev

sporazuma na področju zaposlovanja invalidov, omogoča kvalitetno in aktivno vključevanje invalidov v organizirane delovne procese ter realno uresničevanje potreb in interesov gospodarstva na področju poklicne rehabilitacije in zaposlovanja invalidov.

GZS je po dolgotrajnih pogajanjih, v katerih ji je uspelo doseči spremembe nekaterih bistvenih institutov, ki so še posebej relevantni za gospodarstvo, podprla predlog zakona predvsem iz naslednjih razlogov:

- predlog zakona uvaja sodobne, z evropsko ureditvijo primerljive oblike poklicne rehabilitacije invalidov s sodelovanjem invalida, strokovno usposobljenih delavcev in delodajalca,
- predlog zakona določa kvotni sistem obveznosti zaposlovanja invalidov tako, da se pri določitvi kvote upoštevajo že zaposleni invalidi pri delodajalcu (po prvotnem predlogu se to ne bi upoštevalo) ter invalidi pri invalidskem podjetju, katerega ustanovitelj je delodajalec,
- predlog zakona določa zakonske podlage za ustrezno prezaposlovanje invalidov in pogoje za pravno dopustnost odpovedi pogodbe o zaposlitvi invalidu,
- predlog zakona določa zakonsko podlago za pravno dopustnost zaposlitve invalida pri drugemu delodajalcu,
- zaradi nove zakonske ureditve sistema poklicne rehabilitacije in zaposlovanja invalidov se finančne obveznosti gospodarstva ne bi smele povečevati ob upoštevanju dejstva, da gospodarstvo v pretežni meri že sedaj izpolnjuje predvidene kvote zaposlovanja invalidov,
- s predlogom zakona so zagotovljeni viri za materialno pomoč invalidom pri poklicni rehabilitaciji, delodajalcem pa materialne vzpodbude za zaposlovanje invalidov.

Z novim zakonom o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov zamujamo; prav ta zamuda je bila osnovni razlog za novelo zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, na podlagi katere je bil datum začetka uvedbe sistema relativne varnosti invalidov preložen za eno leto oziroma na 1. januar 2005.

